

**Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych
w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych
oświaty i rynku pracy**

**Zespół Szkół nr 1
im. Stefana Roweckiego „Grota” w Zambrowie**

Opracowanie: **Sławomir Baran**



Spis treści

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy Zespół Szkół nr 1 im. Stefana Roweckiego „Grota” w Zambrowie.....	1
Wstęp	3
I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY.....	4
I.1 Położenie geograficzne.....	4
I.2 Baza dydaktyczna szkoły.....	4
I.3 Charakterystyka uczniów	5
I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.....	6
I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych.....	7
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE.....	9
II.1 Efekty kształcenia	9
II.1.1 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości.....	9
II.1.2 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	9
II.1.3 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki	10
II.1.4 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych	10
II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów.....	11
II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe.....	14
III. RYNEK PRACY	17
III.1 Regionalny i lokalny rynek pracy w aspekcie specjalizacji zawodowych placówki.....	17
III.2 Kompetencje kluczowe a rynek pracy	18
III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy	19
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH.....	21
IV.1 Prognoza demograficzna	21
IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy.....	22
IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy	23
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	25
Załącznik.....	26

Wstęp

Celem przeprowadzenia diagnozy jest ocena działań szkoły w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy. Diagnoza ujawnia charakterystykę uwarunkowań lokalnych i regionalnych szkoły, potrzeby szkoły oraz oczekiwania rynku pracy w stosunku do absolwentów. Podstawowymi narzędziami badawczymi do zebrania informacji odnośnie funkcjonowania szkoły była analiza dokumentacji, analiza SWOT oraz wywiad. Arkusze ankiety wypełniali uczniowie klas kończących technikum, nauczyciele uczący w tych klasach oraz grupa pracodawców współpracująca ze szkołą.

I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

I.1 Położenie geograficzne

Miasto Zambrów znajduje się w powiecie zambrowskim województwa podlaskiego, w Polsce północno-wschodniej (środkowo-zachodniej części województwa podlaskiego). Pod względem geograficznym są to obszary leżące na Wysoczyźnie Wysokomazowieckiej. Wysokości bezwzględne wahają się tu w granicach od 125 do 138m n.p.m., rzadko przekraczając 140m n.p.m. Na terenie wysoczyzny nie ma jezior. Jedynie miejscami występują niewielkie, zabagnione zagłębienia terenowe. Miasto otoczone jest gminą Zambrów, która graniczy z powiatem łomżyńskim, od zachodu z gminą Szumowo, od południa z województwem mazowieckim, od południowego wschodu z powiatem wysokomazowieckim, od wschodu z gminą Kołaki Kościelne. Miasto zajmuje obszar 19 km². Obecnie Zambrów jest ważnym węzłem drogowym na skrzyżowaniu dróg Warszawa – Białystok i Łomża – Siedlce, Łomża – Wysokie Mazowieckie.

I.2 Baza dydaktyczna szkoły

Zespół Szkół Nr1 im. Stefana Roweckiego „Grotą” znajduje się przy głównej ulicy Zambrowa, Alei Wojska Polskiego 31, w ponad 100 letnim budynku zabytkowym, dwu piętrowym, zaadoptowanym w połowie lat 90 ubiegłego wieku na potrzeby szkoły.

Warunki lokalowe:

- 22 sale lekcyjne,
- 2 pracownie gastronomiczne,
- warsztaty szkolne (elektryczne, mechaniczne i gastronomiczne),
- 2 sale gimnastyczne,
- stołówka szkolna,
- biblioteka,
- czytelnia z 4 stanowiskami komputerowymi.

I.3 Charakterystyka uczniów

W Zespole Szkół Nr 1 uczy się w roku szkolnym 2008/09 576 uczniów w czterech typach szkół:

- Liceum Profilowane – 37 uczniów
- II Liceum Ogólnokształcące – 213 uczniów
- Technikum Nr1 – 193 uczniów
- Zasadnicza Szkoła Nr 1- 126 uczniów.

Dużą część uczniów (234) pochodzi z terenów wiejskich powiatu zambrowskiego z czego 227 dojeżdża do szkoły, a 5 mieszka w bursie szkolnej. Uczniowie z terenów wiejskich stanowią 41% uczniów szkoły. Na liście uczniów szkoły znajduje się jedna uczennica niepełnosprawna, której przyznano nauczanie indywidualne.

Analizując świadectwa i wyniki egzaminu gimnazjalnego uczniów składających dokumenty do szkoły (z ostatnich 2 lat), można ocenić ich umiejętności i wiedzę, z jaką przychodzą do szkoły średniej. W Technikum Nr1 wyniki były następujące:

- Średnia z punktów egzaminu gimnazjalnego technikum elektronicznego 59,66%, technikum żywienia i gospodarstwa domowego 45,82%.
- Średnia ocen (j. polski, język obcy, matematyka, fizyka, geografia, historia) na świadectwie gimnazjalnym w technikum elektronicznym- 3,26, technikum żywienia i gospodarstwa domowego – 2,6.

Uczniowie, którzy zostali przyjęci do szkół (trzy typy szkoły) otrzymali następującą ilość punktów:

- Średnia ilość punktów w II Liceum Ogólnokształcącym 115, (max.151, min.87).
- Średnia ilość punktów w Technikum Nr 1, 75 dla technikum elektronicznego (max.149, min.75) i 70 dla technikum żywienia i gospodarstwa domowego (max.114, min.59).
- Średnia ilość punktów w Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 1 to 65 (max.70, min. 40).

Średnie wyniki zdawalności egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkoły w latach szkolnych 2006/2007 i 2007/2008 były zbliżone i wynosiły:

- II Liceum Ogólnokształcącego 100%, gdzie średnia województwa podlaskiego 97,3%, ogólnopolska 96,0%.
- Technikum Nr1 95,8%, gdzie średnia województwa podlaskiego 84,4%, ogólnopolska 82,0%.

Średnia zdawalność egzaminu maturalnego w powiecie zambrowskim dla wszystkich typów szkół wynosiła 94,3%.

I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej

Kadra pedagogiczna pracująca w Zespole Szkół Nr 1 w Zambrowie składa się z 48 nauczycieli. Uprawnienia do nauczania dwóch przedmiotów posiada więcej niż połowa nauczycieli. Cała kadra pedagogiczna dba o własne doskonalenie zawodowe i podnoszenie jakości pracy z uczniami, korzystając z oferty ODN w Łomży systematycznie uczestniczy w różnego rodzaju kursach ,warsztatach i szkoleniach ,co udokumentowane jest zaświadczeniami w aktach osobowych nauczycieli. Staż pracy nauczycielek mieści się od 3-25 lat, gdzie zdecydowana większość posiada staż powyżej 10 lat.

Dwudziestu jeden nauczycieli posiada uprawnienia egzaminatorów, 14 z przedmiotów ogólnokształcących, 7 w egzaminach zawodowych potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Kilku nauczycieli współpracuje z Okręgową Komisją Egzaminacyjną przy konstruowaniu zadań egzaminacyjnych. Prawie 90% nauczycieli posiadających uprawnienia egzaminatorów co roku powoływana jest przez OKE w Łomży do komisji egzaminacyjnych.

Kadra pedagogiczna posiada wysokie kwalifikacje zawodowe:

- Czterdziestu czterech nauczycieli ukończyło studia magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym,
- Dziewiętnastu nauczycieli posiada stopień nauczyciela dyplomowanego,
- Dwudziestu nauczycieli posiada stopień nauczyciela mianowanego,
- Ośmiu nauczycieli posiada stopień nauczyciela kontraktowego.

Poniższa tabela przedstawia szczegółową informację o kadrze pedagogicznej.

Lp.	Przedmiot nauczany	Ilość nauczycieli uczących
1	J. polski	5

2	J. angielski	4
3	J. rosyjski	3
4	J. niemiecki	2
5	Matematyka	4
6	Fizyka	1
7	Geografia	2
8	Historia	1
9	WoS	1
10	Biologia	2
11	Chemia	2
12	Religia	4
13	W-f	4
14	Zawodowe administracyjne	3
15	Zawodowe elektroniczne	4
16	Zawodowe informatyczne	3
17	Zawodowe żywienia	3
18	Nauka zawodu	4

Tabela nr 1: Ilość nauczycieli uczących danego przedmiotu

1.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych

W wyniku rozmowy z nauczycielami i analizą sprawozdań komisji przedmiotowych można wymienić powtarzające się problemy i zagrożenia, z jakimi borykają się nauczyciele i uczniowie szkół zawodowych. Wykaz problemów zaobserwowanych w Technikum Nr 1 i Szkole Zawodowej Nr 1:

- potrzeba nowoczesnych środków kształcenia i pomocy dydaktycznych,
- brak orientacji zawodowej młodzieży wybierającej drogę kształcenia zawodowego,
- brak motywacji do uczestnictwa w konkursach, olimpiadach uczniów klas technikum i zasadniczej szkoły zawodowej,
- słabe wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe w kierunku elektronicznym,
- brak wiary uczniów we własne siły i umiejętności predysponujących do pracy w zawodzie,

- brak nawyku samokształcenia,
- uczniowie wykazują brak zainteresowań, brak ambicji,
- zwiększająca się liczba uczniów ze słabą sytuacją materialną.

II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE

II.1 Efekty kształcenia

II.1.1 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości

W ramach realizowania programu nauczania w technikum i zasadniczej szkole zawodowej nauczany jest przedmiot podstawy przedsiębiorczości. Średnia ocen z tego przedmiotu na koniec roku szkolnego 2007/08 wynosiły: dla trzech klas technikum 3,2, trzech klasach liceum ogólnokształcącego 3,04 i dwóch klasach zasadniczej szkoły zawodowej 2,8. Zagadnienia związane z przedsiębiorczością są tematem egzaminu pisemnego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Wyniki uzyskane na egzaminie odzwierciedlają poziom opanowania zagadnień związanych z przedsiębiorczością. Wyniki z drugiej części egzaminu pisemnego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w sesji letniej 2008 r.:

- w technikum elektronicznym na 21 zdających wszyscy zdali drugą część uzyskując średnio 84%,
- w technikum żywienia i gospodarstwa domowego na 21 zdających wszyscy zdali drugą część uzyskując średnio 82%,
- w technikum organizacji usług gastronomicznych na 20 zdających wszyscy zdali drugą część uzyskując średnio 82,25%.

Absolwenci zasadniczej szkoły zawodowej na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe w sesji letniej 2008 r. uzyskali średnio wynik 75% ¹.

II.1.2 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych

Technologia informacyjna jest realizowana jako przedmiot w klasach liceum ogólnokształcącym, technikum i zasadniczej szkole zawodowej. Średnia ocen z tego przedmiotu w roku szkolnym 2007/08 wynosiła w technikum (3 klasy) 3,79, w liceum ogólnokształcącym (3 klasy) 3,8, a w zasadniczej szkole zawodowej (2 klasy) 3,4.

¹ na podstawie dokumentów wewnętrznych szkoły

Wyniki nauczania z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych w roku szkolnym 2007/08 przedstawiają się następująco:

Lp.	Przedmiot	Średnia		
		LO	Tech.	LP
1	Fizyka	2,73	2,37	3,2
2	Chemia	2,67	2,46	2,58
3	Biologia	2,64	2,35	2,5
4	Geografia	3,26	3,12	3,79

Tabela nr 2: Średnie ocen z wybranych przedmiotów w roku szkolnym 2007/08

Absolwenci szkół średnich w ZS Nr1 na egzaminie maturalnym najczęściej wybierali geografię , gdzie średni wynik wyniósł 50,95% (średni wynik szkół technicznych w kraju – 45%).

II.1.3 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów zakresie matematyki

Średnia ocen z matematyki w trzech typach szkół na koniec roku szkolnego 2007/08 wyniosła:

- II Liceum Ogólnokształcące 2,42,
- Liceum Profilowane 2,54,
- Technikum Nr1 2,31.

Egzamin maturalny z matematyki w Technikum Nr1 zdawał tylko 1 uczeń z wynikiem 44%.

II.1.4 Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych

W Zespole Szkół Nr 1 prowadzone są zajęcia z trzech języków obcych: język angielski, język niemiecki, język rosyjski. Kadra pedagogiczna nauczycieli języków obcych składa się z siedmiu nauczycieli: 4 języka angielskiego, 2 języka rosyjskiego i 1 języka niemieckiego. Uczniowie szkół średnich w zespole szkół w roku szkolnym 2007/08 osiągnęli następujące średnie wyniki nauczania.

Lp.	Przedmiot	Średnia		
		LO	Tech.	LP
1	Język angielski	3,02	2,66	2,71
2	Język rosyjski	3,45	2,48	2,92
3	Język niemiecki	3,47	2,50	3,21

Tabela nr 3: Średnie ocen z wybranych przedmiotów w roku szkolnym 2007/08

Na egzaminie maturalnym w 2008 roku na 59 absolwentów techników język angielski zdawało 53 uczniów uzyskując średni wynik 54%, gdzie średnia w kraju wynosiła 50%. Najniższy wynik w klasach technikum wyniósł 49, 23%, a najwyższy 59, 57%. Drugim językiem obcym, jaki wybrali absolwenci był język rosyjski, który zdawało 6 absolwentów uzyskując średni wynik 75, 83%, gdzie średni wynik w kraju wynosił 55%. Porównując wyniki matury 2007 do wyników z matury 2008 można zaobserwować znaczny wzrost wyników. W roku 2007 średni wynik z języka angielskiego wyniósł 49,2%, a z języka rosyjskiego 59,5%.

II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów

Przedmioty zawodowe nie sprawiają uczniom większych trudności w nauce. Osiągane oceny i zaangażowanie uczniów do pogłębiania wiedzy zawodowej jest różne w klasach technikum. Uczniowie klas technikum elektronicznego w roku szkolnym 2007/08 wypracowali średni wynik z przedmiotów zawodowych na poziomie 2,6. Przedmiotami o najwyższej średniej są praktyki zawodowe 4,77, a o najniższej układy cyfrowe 2,4.

Kierunek gastronomiczny na koniec roku szkolnego 2007/08 uzyskał wyższe wyniki z przedmiotów zawodowych od kierunku elektronicznego. Średnia ocen z przedmiotów zawodowych na kierunku gastronomicznym wyniosła 3,34. Przedmiotami o najwyższej średniej są praktyki zawodowe 5,58, a najniższej zasady żywienia 2,35.

Uczniowie w nowo powstałym kierunku technik informatyk (od roku szkolnego 2006/07) uzyskali średnią z przedmiotów zawodowych 3,34. Najlepsze oceny wystąpiły z praktyk zawodowych 5,0, najniższe z programowania strukturalnego i obiektowego 2,94.

Wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe w technikum elektronicznym, technikum żywienia i gospodarstwa domowego i technikum organizacji i usług gastronomicznych były wyższe od średnich krajowych. Wyniki z egzaminów

z podziałem na etapy egzaminu przeprowadzonych w 2006 roku są ujęte w tabelach poniżej².

Typ szkoły	Etap pisemny			
	przystąpiło	zdało	Średni wynik w %	
			w kraju	w szkole
Technikum organizacji usług gastronomicznych	15	14	90,8%	93,3%
Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	13	13	95,4%	100%
Technikum Elektroniczne	15	9	42,9%	60%

Tabela nr 4: Wyniki etapu pisemnego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w roku 2007

Typ szkoły	Etap praktyczny			
	przystąpiło	zdało	Średni wynik w %	
			w kraju	w szkole
Technikum organizacji usług gastronomicznych	15	14	83,9%	93,3%
Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	13	8	57,7%	61,5%
Technikum Elektroniczne	15	9	32,0%	60%

Tabela nr 5: Wyniki etapu praktycznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w roku 2007

Typ szkoły	Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe		
	otrzymało w szkole	Średni wynik w %	
		w szkole	w kraju
Technikum organizacji usług gastronomicznych	13	86,7%	79,4%
Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	8	61,5%	57,9%
Technikum Elektroniczne	7	46,7%	24,9%

Tabela nr 6: Ilość uzyskanych dyplomów

² Na podstawie danych opublikowanych na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Przedstawione wyniki i ich porównanie zostało opracowane na podstawie uzyskanych wyników ze strony internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Centralna Komisja Egzaminacyjna nie podała do publicznej wiadomości wyników ogólnopolskich egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe za rok 2007 w wyżej wymienionych zawodach. Z tego powodu nie możemy odnieść wyników absolwentów Zespołu Szkół Nr 1 do wyników innych szkół w kraju. Poniżej przedstawione są wyniki uzyskane przez absolwentów z egzaminu przeprowadzonego w lipcu 2007 roku³.

Typ szkoły	Etap pisemny			
	przystąpiło	zdało	Średni wynik w %	
			w kraju	w szkole
Technikum organizacji usług gastronomicznych	20	20	-----	100%
Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	21	21	-----	100%
Technikum Elektroniczne	21	21	-----	100%

Tabela nr 7: Wyniki etapu pisemnego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w roku 2008

Typ szkoły	Etap praktyczny			
	przystąpiło	zdało	Średni wynik w %	
			w kraju	w szkole
Technikum organizacji usług gastronomicznych	20	15	-----	75%
Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	21	13	-----	61,09%
Technikum Elektroniczne	21	7	-----	33,3%

Tabela nr 8: Wyniki etapu praktycznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w roku 2008

Typ szkoły	Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe	
	otrzymało w szkole	Średni wynik w %

³ Na podstawie wyników absolwentów dostarczonej przez OKE w Łomży

		w szkole	w kraju
Technikum organizacji usług gastronomicznych	15	-----	75%
Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	13	-----	61,09%
Technikum Elektroniczne	7	-----	33.3%

Tabela nr 9: Ilość uzyskanych dyplomów zawodowych w roku 2008

Analizując wyniki uzyskane przez absolwentów technikum możemy dojść do wniosku, że opanowali wiadomości i umiejętności z obszarów sprawdzanych w części pisemnej, czyli: czytania ze zrozumieniem, przetwarzania danych liczbowych i operacyjnych, i bezpiecznego wykonywania zadań zawodowych. Część praktyczna egzaminu okazała się dla uczniów bardzo trudna. Próg zdania egzaminu jest bardzo wysoki i wynosi 75%. Średnie wyniki procentowe, jakie uzyskali absolwenci w roku 2008 na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe, ujęto w tabeli nr 10.

Typ szkoły	Średnie wyniki egzaminu w %		
	Etap pisemny część pierwsza	Etap pisemny część druga	Etap praktyczny
Technikum organizacji usług gastronomicznych	57%	82,2%	77,1%
Technikum żywienia i gospodarstwa domowego	69,5%	82,8%	64,4%
Technikum Elektroniczne	64,4%	84,7%	63,1%

Tabela nr 10: Średnie wyniki z poszczególnych etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w roku 2008

II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe

Kompetencje kluczowe są połączeniem wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji. Kompetencje kluczowe to te, których potrzebujemy do samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywności obywatelskiej, integracji społecznej i zatrudnienia. Ustalono osiem kompetencji kluczowych:

- porozumiewanie się w języku ojczystym,
- porozumiewanie się w językach obcych,

- kompetencje matematyczne i przyrodnicze kompetencje naukowo-techniczne,
- kompetencje informatyczne,
- umiejętność uczenia się ,
- kompetencje społeczne i obywatelskie,
- inicjatywność i przedsiębiorczość,
- świadomość i ekspresja kulturalna.

Kompetencje kluczowe są silnie powiązane z kompetencjami zawodowymi, czyli zachowaniami i umiejętnościami pracownika pożądanymi z punktu widzenia skuteczności wykonywania zadań dla zajmowanych przez nich stanowisk.

Inicjatywność i przedsiębiorczość są rozwijane na lekcjach przedmiotów zawodowych takich jak przedsiębiorczość, zarządzanie firmą i marketing. Absolwenci szkół średnich technicznych w Zespole Szkół Nr 1 uzyskują wysokie wyniki z drugiej części etapu pisemnego, średnio 83%, co świadczy o dobrym teoretycznym przygotowaniu z zakresu przedsiębiorczości. Umiejętności związane z przedsiębiorczością w praktyce wyglądają trochę inaczej.

W podsumowaniu wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe części praktycznej (opracowanych przez CKE) w zawodzie technik organizacji usług gastronomicznych z 2007 roku można stwierdzić, że absolwenci mają duże trudności w sporządzaniu wstępnej kalkulacji finansowej dla zamawiającego oraz propozycję umów wstępnych. Absolwenci wiedzą jak to trzeba zrobić, ale nie mają umiejętności do wykonania tego w praktyce.

Kompetencje matematyczne i przyrodnicze są rozwijane na lekcjach matematyki, fizyki chemii, biologii i geografii. Uczniowie szkół średnich w klasyfikacjach końcowo rocznych uzyskują słabe średnie wyniki z tych przedmiotów, średnia między 2,5, a 3. Pytania na egzaminie w części pierwszej etapu pisemnego związane z przetwarzaniem danych liczbowych i operacyjnych okazały się łatwe dla absolwentów, nie nastroczały dużych problemów. Z podsumowania wyników egzaminów zawodowych opracowanych przez CKE można wywnioskować, że największy problem mieli absolwenci technikum elektronicznego w zadaniu praktycznym z opisem sposobu pomiaru charakterystycznych parametrów z wnioskami wynikającymi z wyników pomiarów.

Centralna Komisja Egzaminacyjna we wnioskach do poszczególnych typów szkół zawodowych podkreślała, że absolwenci mają duże trudności z obszaru czytania ze zrozumieniem.

Kompetencje językowe i wpływ na późniejsze kompetencje zawodowe można ocenić jedynie po wynikach średnich końcowo rocznych i wynikach na egzaminie maturalnym. Średnie końcowo roczne oscylują w granicach 3. Wyniki egzaminu maturalnego są wyżej od średnich krajowych o 4% (średnia krajowa 50% z języka angielskiego).

Kompetencje informatyczne są kształtowane na lekcjach technologii informacyjnej. Oceniając kompetencje informatyczne uczniów i wpływ na kompetencje zawodowe możemy je jedynie ocenić po średnich ocenach z przedmiotów informatycznych w klasyfikacji końcowo rocznych z dwóch ostatnich lat. Uczniowie uzyskali średni wynik na poziomie 4. Świadczy to o dobrym opanowaniu umiejętności związanych z pozyskiwaniem i przetwarzaniem wiadomości przy pomocy komputera.

III. RYNEK PRACY

III.1 Regionalny i lokalny rynek pracy w aspekcie specjalizacji zawodowych placówki

Dominująca część podmiotów gospodarczych działających na terenie Zambrowa należy do sekcji handel i naprawy – 34%. Wśród zarejestrowanych i działających na terenie miasta podmiotów gospodarczych dominują podmioty należące do sektora prywatnego (95,5%), w tym podmioty należące do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (86%). Stanowi to duży atut miasta, jeśli chodzi o stan przedsiębiorczości. Przedsiębiorstwa te są jednak typowymi małymi przedsiębiorstwami rodzinnymi. Ważną rolę w mieście odgrywają większe zakłady produkcyjne o dużej wartości produkcji (usług) i zatrudniające wielu pracowników. Do nich należą: Przedsiębiorstwo Przemysłu Bawełnianego „Zamtex”, Zakład Produkcji Mleczarskiej w Zambrowie „Mlekoop” Grajewo, Zakłady Mięsne „Netter” (obecnie nieczynne), Przetwórnia Owoców i Warzyw „Provitus”, Zakład Produkcji Wyrobów Betonowych w Zambrowie, „Gama” i Zakład Flexodruku w Zambrowie- produkcja folii i opakowań z folii, „Telzam” – producent urządzeń telekomunikacyjnych, „Laser” – producent akcesoriów do urządzeń komputerowych. Do zakładów zatrudniających powyżej 50 osób należą na terenie Zambrowa: Netter, Jarząbek-Szymański, Rembud, Zamtex, Zakład Produkcji Mleczarskiej „Mlekoop”, PSS Społem, ZUS, KRUS, Poczta Polska, Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi, Urząd Miejski, Szpital Ogólny, „Eden”⁴.

Usługi na terenie miasta prowadzone są przez sieć placówek usługowych różnych branż. Największą grupę stanowią zakłady fryzjersko-kosmetyczne, następnie zakłady napraw samochodów, zakłady usług budowlanych.

Mierząc potencjał gospodarczy Zambrowa ilością podmiotów gospodarczych można stwierdzić, że podmioty gospodarcze z terenu miasta stanowią 2, 3% ogólnej liczby podmiotów działających na terenie województwa podlaskiego. Dla porównania ludność miasta stanowi 1, 9% ludności województwa podlaskiego. Podmioty gospodarcze działające na terenie miasta stanowią 66,8% liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie zambrowskim. Obecną cechą charakterystyczną miasta jest

⁴ Na podstawie danych z UM Zambrów

kryzys dużych firm, zwłaszcza z branży włókienniczej, powodujący perturbacje na lokalnym rynku pracy, zwłaszcza odnośnie pracy dla kobiet, które ta branża zatrudniała.

Oceniając lokalny rynek pracy i odnosząc do specjalności zawodowych szkoły możemy zaobserwować zróżnicowane zapotrzebowanie na absolwentów szkół średnich technicznych. Absolwenci technikum elektronicznego znajdują zatrudnienie w zakładach o kierunkach pokrewnych. Do tych firm można zaliczyć „Telzam” – producenta urządzeń telekomunikacyjnych, „Laser” – producenta akcesoriów komputerowych. Technicy elektronicy pracują też w sklepach elektronicznych i ze sprzętem AGD. Na terenie miasta działa kilka firm z branży elektrycznej zajmujących się instalacjami alarmowymi, automatyką przemysłową, gdzie możemy spotkać pracujących absolwentów. Firmy zajmujące się udostępnianiem sygnału internetowego też są miejscem pracy dla techników elektroników.

Absolwenci kierunku gastronomicznego mają ograniczony dostęp i możliwości na rynku pracy w mieście i powiecie zambrowskim. W samym mieście jest kilka zakładów gastronomicznych, ciastkarni, gdzie część absolwentów może poszukiwać pracy. W okolicach Zambrowa jest kilka przydrożnych restauracji gdzie spotykamy absolwentów. Część uczniów aby pracować w zawodzie wyjeżdża do Warszawy.

III.2 Kompetencje kluczowe a rynek pracy

Kompetencje kluczowe rozwinięte w procesie kształcenia procentują w późniejszej pracy zawodowej. Absolwenci posiadający umiejętności informatyczne, porozumiewania się w języku obcym i znający zasady przedsiębiorczości, radzą sobie dobrze na ciągle zmieniającym się rynku pracy. Lokalna gospodarka potrzebuje młodych ludzi, którzy swoją kreatywnością będą tworzyć miejsca pracy. Zdarzają się absolwenci, którzy kontynuują naukę w trybie zaocznym i podejmują pracę na swój rachunek.

Przykładem mogą być absolwenci technikum elektronicznego, którzy po otrzymaniu dotacji z UE zakładają własną firmę np. naprawa elektroniki w samochodach, naprawa i serwis sprzętu komputerowego, działalność handlowa. Młody człowiek, absolwent szkoły średniej, zawsze znajdzie pracę, kiedy chce się uczyć nowych rozwiązań i nie boi się wyzwań. Takich młodych jest jednak niewielu na rynku lokalnym, zdecydowana większość czeka aż ich ktoś zatrudni i pokieruje ich rozwojem zawodowym. Żadna szkoła nie jest w stanie nauczyć wszystkiego, co może się okazać przydatne w życiu zawodowym. Jeżeli pracownik nie będzie się rozwijał w kierunku zawodowym,

dokształcał się, to po kilku latach nie będzie efektywnie konkurował na rynku pracy. Kierunek elektroniczny, elektryczny i informatyczny są takimi kierunkami, gdzie w szybkim tempie zachodzą zmiany.

Dużą barierą dla absolwentów techników jest często słaba umiejętność komunikowania się w języku obcym. Brak swobodnego posługiwania się językiem obcym jest hamulcem przed wyjazdem za granicę w celu znalezienia pracy.

Uczniowie kierunku gastronomicznego odbywają praktyki miesięczne w pensjonatach i kilku restauracjach w Warszawie. Zaangażowanie uczniów w praktyki zawodowe zaowocowało dla części z nich propozycją pracy po skończeniu szkoły. Dlaczego im się udało? Pokazali się z jak najlepszej strony i jak mówili pracodawcy „chcieli się uczyć, poznawać i byli otwarci”.

Wpływ kompetencji kluczowych jest nie do podważenia w karierze zawodowej. Informacje o losach absolwentów i ich rozwoju zawodowym zaczerpnięte zostały z rozmów z nauczycielami zawodu, którzy spotykali się z absolwentami.

III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy

Mury Zespołu Szkół Nr 1 w Zambrowie w roku 2008 pożegnało 62 absolwentów technikum:

- technikum elektroniczne – 21 uczniów,
- technikum żywienia i gospodarstwa domowego – 21 uczniów,
- technikum organizacji usług gastronomicznych – 20.

Losy absolwentów zostały przedstawione przy pomocy wskaźników umieszczonych w tabelach dla każdego technikum oddzielnie.

Ilu pracuje w wyuczonym zawodzie	6
Ilu pracuje w innym zawodzie	9
Ilu bezrobotnych	-
Ilu studiuje na studiach dziennych	1
Ilu studiuje na studiach zaocznych	6
Ilu wyjechało za granicę	2
Ilu odbywa zasadniczą służbę wojskową	3

Tabela nr 11: Losy uczniów z technikum elektronicznego⁵

⁵ Dane uzyskane od wychowawców

Analizując zebrane dane o absolwentach technikum elektronicznego można wnioskować, że chłopcy dobrze odnaleźli się na rynku. Nikt nie jest na zasiłku dla bezrobotnych, siedmiu kontynuuje naukę na studiach technicznych w kierunkach pokrewnych do elektroniki.

Ilu pracuje w wyuczonym zawodzie	3
Ilu pracuje w innym zawodzie	10
Ilu bezrobotnych	4
Ilu studiuje na studiach dziennych	2
Ilu studiuje na studiach zaocznych	5
Ilu wyjechało za granice	2
Ilu odbywa zasadniczą służbę wojskową	-

Tabela nr 12: Losy absolwentów technikum żywienia i gospodarstwa domowego⁶.

Ilu pracuje w wyuczonym zawodzie	4
Ilu pracuje w innym zawodzie	8
Ilu bezrobotnych	5
Ilu studiuje na studiach dziennych	1
Ilu studiuje na studiach zaocznych	6
Ilu wyjechało za granice	1
Ilu odbywa zasadniczą służbę wojskową	1

Tabela nr 12: Losy absolwentów technikum organizacji usług gastronomicznych.

Absolwenci kierunków gastronomicznych częściowo korzystają z zasiłku dla bezrobotnych. W dwóch klasach na 41 uczniów było 29 dziewcząt. Dwie absolwentki założyły rodzinę. Podjęcie pracy przez kobiety na rynku lokalnym jest trudne, jest mało ofert pracy.

⁶ Dane uzyskane od wychowawców

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH

IV.1 Prognoza demograficzna

Na dzień 15 kwietnia 2004 roku ludność miasta liczyła 23640 mieszkańców, w tym 11432 mężczyzn i 12208 kobiet. Średnio na 100 mężczyzn przypadało 106,8 kobiet, a na 1 km² powierzchni miasta 1244 mieszkańców. W strukturze mieszkańców miasta dominowały osoby w wieku produkcyjnym – 64%, następnie osoby w wieku przedprodukcyjnym – 24% i poprodukcyjnym – 12%. Porównując kobiety (2049) do mężczyzn (877) w wieku poprodukcyjnym można stwierdzić, że kobiet jest ponad dwa razy więcej niż mężczyzn.

Prognozowana	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ilość mieszkańców gminy w roku	23456	23378	23294	23244	23180	23109	-	-

Tabela nr 13: Prognoza liczby mieszkańców gminy Miasta Zambrów⁷

Na terenie miasta Zambrów znajdują się dwa gimnazja: Miejskie Gimnazjum nr 1 823 uczniów i gimnazjum przy Zespole Szkół Ogólnokształcącym 337 uczniów. Do Zespołu Szkół Nr 1 w Zambrowie uczęszczają uczniowie z całego powiatu zambrowskiego i powiatów okolicznych, choć mniej licznie. Tabela nr 14 przedstawia dane demograficzne uczniów gimnazjów z miasta i powiatu zambrowskiego, oraz z Andrzejewa (powiat Ostrów Mazowiecka) i Jabłonki Kościelnej (powiat Wysoko Mazowiecki).

Lp.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów w klasie III	Ilość uczniów w klasie II	Ilość uczniów w klasie I
1	Miejskie Gimnazjum nr 1 w Zambrowie	304	254	265
2	Gimnazjum przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Zambrowie	102	115	120
3	Gimnazjum w Zespole Szkół	35	31	24

⁷ Na podstawie danych z UM Zambrów

	w Kołakach Kościelnych			
4	Gimnazjum w Zespole Szkół w Rutki Kossaki	102	85	66
5	Gimnazjum w Zespole Szkół w Szumowie	69	62	53
6	Gimnazjum w Zespole Szkół w Andrzejewie	78	65	64
7	Gimnazjum w Zespole Szkół w Jabłonce Kościelnej	35	19	33
Suma		725	631	625

Tabela nr 14: Ilość uczniów w gimnazjach w poszczególnych klasach⁸

IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy

Współpraca szkoły z zakładami pracy, polega przede wszystkim na organizacji praktyk miesięcznych zawodowych w roku szkolnym. Tabela poniżej przedstawia rodzaj zakładów pracy, branżę i zakres współpracy.

Lp	Nazwa zakładu i adres	Branża	Zakres współpracy
1	Zakład Regeneracji Kineskopów ul. Wondołkowska 23 Zambrów	Elektroniczna	miesięczne praktyki zawodowe
2	Zakład Handlowo - Usługowy „ ELJAR” ul. Aleja Wojska Polskiego 36 A w Zambrowie	Elektroniczna	miesięczne praktyki zawodowe
3	Telzam Sp.z.o.o ul. Aleja Wojska Polskiego 32 w Zambrowie	Elektroniczna	miesięczne praktyki zawodowe
4	„Markomp” Marek Matejkowski ul. Bema 26 w Zambrowie	Informatyczna	miesięczne praktyki zawodowe
5	„Dipol” Plac Sikorskiego w Zambrowie	Elektroniczna Informatyczna	miesięczne praktyki zawodowe
6	„Pajaczek”	Informatyczna	miesięczne praktyki

⁸ Na podstawie informacji od dyrektorów gimnazjów

	ul. Wyszyńskiego 6 w Zambrowie		zawodowe
7	„ Jaro” ul. Aleja Wojska Polskiego 41 w Zambrowie	Informatyczna	miesięczne praktyki zawodowe
8	Bar gastronomiczny A. Leszczyńskiego ul. Fabryczna 6 w Zambrowie	Usługi/gastronomia	miesięczne praktyki zawodowe
9	Zakład dla Chronicznie Chorych ul. Żywiena 40 Warszawa	Służba Zdrowia	odbywanie przez uczniów miesięcznych praktyk zawodowych na stołówce
10	Restauracja „ Orchidea ” ul. Zgody 1 Warszawa	Usługi/gastronomia	miesięczne praktyki zawodowe
11	Hotel „ Marriot ” Aleje Jerozolimskie 65 Warszawa	Usługi/gastronomia	miesięczne praktyki zawodowe
12	Klub Polskiej Rady Biznesu Aleje Jerozolimskie 13 Warszawa	Usługi/gastronomia	miesięczne praktyki zawodowe
13	Zajazd Leśny Wygoda ul. Kolejowa 3 Wygoda	Usługi/gastronomia	miesięczne praktyki zawodowe
14	Restauracja „ Pod Łosiem” ul. Skłodowskiej 2 Łomża	Usługi/gastronomia	miesięczne praktyki zawodowe
15	Hotel Bristol ul. Krakowskie Przedmieście 42/44 Warszawa	Usługi/gastronomia	miesięczne praktyki zawodowe

Tabela nr 15: Lista przedsiębiorstw współpracujących z ZS nr 1

IV.3 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy

Celem szkoły jest wykształcenie u uczniów umiejętności zawartych w podstawie programowej dla danego zawodu. Kształcenie praktyczne odbywa się w pracowniach praktycznych do tego przystosowanych. Absolwent współczesnej szkoły zawodowej musi

być przygotowany na zmiany. Niewykluczone, że w okresie swej aktywności zawodowej będzie musiał kilkakrotnie zmieniać zawód, a na pewno ciągle będzie musiał zdobywać nowe umiejętności. Aby sprostać tym zadaniom, nauczyciele uczący w klasach technikum starają się uczyć zaradności w samodzielnym rozwiązywaniu zadań, umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł informacji i gotowości do przystosowania się do zmieniających się technologii i warunków pracy. Kształtowana jest postawa twórcza, rezygnuje się z uczenia na pamięć i kształcenia nawyków, gdyż mogą okazać się one zbędnym balastem.

Wprowadzanie nowych celów kształcenia wypracowanych przez zespoły przedmiotowe, nowych treści nauczania wymaga od nauczycieli stosowania bardziej aktywnych metod nauczania, a od ucznia wymagają dużego zaangażowania i coraz większej z upływem czasu samodzielności, przed czym uczniowie się bronią. Podstawowym zadaniem edukacji zawodowej prowadzonej w szkole jest tworzenie warunków do uzyskania kwalifikacji zawodowych, (zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe), odpowiadających uznanym standardom kompetencji, czyli sprawności, związanych z wykonywaniem określonych zadań zawodowych.

Nauczyciele uczący przyszłych techników w Zespole Szkół Nr 1 w Zambrowie podejmują działania mające na celu przygotować młodych ludzi do czekających ich wyzwań współczesnej gospodarki rynkowej. Ta wiedza i umiejętności powinna być uzupełniona o elementy o charakterze interdyscyplinarnym. Potrzebna jest mocna wiara we własne siły, umiejętność rozwiązywania problemów i podejmowania trudnych decyzji, analizowania sytuacji i wyciągania wniosków. Takie umiejętności zaszczepiamy naszym uczniom po to, aby mogli sprostać wymogom rynku pracy. Propozycja zatrudnienia pięciu absolwentów z technikum żywienia i gospodarstwa domowego i organizacji usług gastronomicznych w renomowanych restauracjach Warszawy jest dowodem, że wiara we własne siły i otwartość na zmiany procentuje. Absolwenci zostali zauważeni i docenieni w trakcie trwania praktyk miesięcznych, które odbywały się na terenie Warszawy, czego skutkiem jest podjęcie przez nich pracy po ukończeniu szkoły.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

1. Zwiększenie uwagi na kształtowanie umiejętności kluczowych na zajęciach z przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących. Uświadomienie znaczenia kompetencji kluczowych uczniom i nauczycielom poprzez prowadzenie zajęć pod tym kątem.
2. Podjęcie działań mających na celu modernizację i unowocześnienie pracowni przedmiotowych. Środki finansowe można zdobyć biorąc udział w projektach unijnych i uzyskując dodatkowe dofinansowanie z organów prowadzących.
3. Położenie nacisku na kształtowanie umiejętności związanych z przedsiębiorczością, prowadzeniem własnej działalności gospodarczej poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizowanie wycieczek do firm.
4. Podniesienie poziomu umiejętności porozumiewania się w języku obcym. Zwiększanie jakości nauczania języka, poprzez zakup książek, materiałów ćwiczeniowych.
5. Wprowadzanie nowych aktywnych form prowadzenia zajęć wymagających od uczniów większej aktywności np. metoda projektu.
6. Zwiększenie pomocy materialnej dla uczniów. Pomoc w uzyskaniu stypendium socjalnych i naukowych.
7. Organizowanie praktyk zawodowych w atrakcyjnych i nowoczesnych zakładach pracy. Nawiązywanie współpracy z zakładami pracy.
8. Organizowanie spotkań uczniów z pracodawcami. Podjęcie prób organizacji konkursów zawodowych z udziałem pracodawców.
9. Zwiększenie nacisku na diagnozowanie i eliminowanie patologii wśród uczniów. Podjęcie wspierania aktywności młodzieży w środowisku lokalnym poprzez działalność wolontariacką.
10. Wspieranie zainteresowań własnych uczniów. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych skierowanych na rozwój zainteresowań uczniów.

Załącznik

Analiza SWOT. Metoda SWOT wykorzystuje prosty schemat klasyfikacji, dzieląc wszystkie czynniki wpływające na obecną i przyszłą strategiczną organizację:

- wg miejsca powstawania - na wewnętrzne i zewnętrzne,
- wg sposobu oddziaływania - na pozytywne i negatywne.

Ze skrzyżowania tych dwóch kryteriów powstają cztery grupy czynników:

- zewnętrzne pozytywne - szanse,
- zewnętrzne negatywne - zagrożenia,
- wewnętrzne pozytywne - mocne strony,
- wewnętrzne negatywne - słabe strony.

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu wymienionych czterech grup czynników, opisaniu ich wpływu na rozwój organizacji, a także na ocenie możliwości osłabiania lub wzmocnienia ich wpływu. Prowadzi to do wyboru strategii rozwoju organizacji.

Przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i pracodawców badania ankietowe (arkusze analizy SWOT) dały możliwość poznania opinii, ocenienia działania szkoły w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy. Ankietowani określali silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w następujących zagadnieniach:

- współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy,
- współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych,
- kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów Szkoły,
- kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych,
- charakterystyka uczniów.

Do badania wybrano ze szkoły i jej otoczenia następujących przedstawicieli:

- uczniów z techników elektronicznego i technikum usług gastronomicznych (40 uczniów),
- nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących (11 nauczycieli),
- lokalne zakłady pracy (10 pracodawców)

Informacje znajdujące się na arkuszach SWOT zostały zebrane opracowane oddzielnie dla każdego obszaru i każdej grupy respondentów.

Grupy respondentów

1. Uczniowie technikum

1.1 Współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z lokalnymi zakładami gastronomicznymi, - współpraca z zakładami usługowymi elektronicznymi i informatycznymi, - znajomość wymagań pracodawców na terenie Zambrowa 	<ul style="list-style-type: none"> - dopasowanie kryteriów kształcenia do potrzeb rynku, - wyjazdy uczniów na praktyki poza Zambrow np. do Warszawy, - wycieczki do zakładów pracy
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - częsty brak życzliwego podejścia do ucznia przez pracodawcę, - tempo kształcenia nie daje w pełni przygotowania do pracy, - brak nauczania najnowszych rozwiązań technicznych, - brak nowoczesnych pracowni przedmiotowych, - kreowanie postawy braku wiary we własne siły 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost patologii wśród młodzieży, - brak zainteresowania współpracą ze strony pracodawców, - brak stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa w pracy, - brak szacunku do własności prywatnej, - niedostateczne wyposażenie pracowni potrzebne do rozwijania umiejętności zawodowych

1.2 Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - dobre przygotowanie kadry pedagogicznej do nauczania przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, - organizacja wycieczek szkoleniowych i rekreacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - konkretne umiejętności z przedmiotów zawodowych np. przeliczanie jednostek ćwiczone na lekcjach matematyki, - użycie nowych metod nauczania celem zwiększenia zainteresowania lekcją, - wykorzystywanie wiedzy ogólnej na przedmiotach zawodowych
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - niedoinwestowanie pracowni przedmiotowych, - poznawanie zjawisk przez książkę, a nie przez doświadczenie - strata czasu na wyrównywanie szans zaległości z gimnazjum, - słaba frekwencja na zajęciach 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wymiany informacji pomiędzy nauczycielami, - pominięcie kształtowania umiejętności na wszystkich przedmiotach

1.3 Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów Szkoły

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - udział w olimpiadach i konkursach, - nauka języka obcego na dobrym poziomie - wysokie wyniki na egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe, - wysokie wyniki na egzaminie maturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie konkursów i wystaw w szkole, - promowanie najlepszych uczniów, - wyjazdy, wycieczki na uczelnie wyższe, - obozy letnie, - wykorzystywanie komputerów do nauki i nauczania, - wprowadzanie metody projektu
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - niskie dochody rodziców nie pozwalają na wyjazdy i wycieczki, - słabe wyniki w części praktycznej egzaminów zawodowych, - system kształcenia za wolno się zmienia aby sprostać realiom na rynku, - słabe wyposażenie szkoły, - brak swobodnego dostępu do pracowni po lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszające się nakłady na doposażenie szkoły, - wzrost patologii wśród młodzieży alkoholizm, narkomania, - stereotyp związany z brakiem szans osiągnięcia sukcesu człowieka z małego miasta czy wsi

1.4 Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - duża część nauczycieli jest egzaminatorami w OKE Łomża, - wysoki wskaźnik zdawalności egzaminu maturalnego, - wprowadzanie nowych treści nauczania, - nacisk nauczycieli na samodzielność, - nauczanie języków obcych „komunikacyjnych”, - dostosowywanie wymagań do możliwości ucznia, - analiza wyników egzaminów próbnych i nauczanie elementów , których wyniki były złe 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie środków multimedialnych do prowadzenia zajęć, - odchudzenie treści programowych, - wysyłanie nauczycieli na szkolenia specjalistyczne do firm aby mogli uczniom przekazać zdobyta wiedzę i umiejętności
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - słabo wyposażona baza dydaktyczna, - niskie wyniki nauczania z przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> - brak potrzeby doksztalcania się nauczycieli w nowych formach nauczania,

<p>zawodowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele wymagają za dużo 	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie wykładu jako podstawowego sposobu nauczania, - nie wspieranie uczniów w drodze do osiągnięcia zamierzonego celu, - trudności w relacjach nauczyciel-uczeń
---	--

1.5 Charakterystyka uczniów.

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - wysoka samoocena, - przygotowanie zawodowe potwierdzone otrzymanym dyplomem, - otwartość na zmiany, - chęć pomocy potrzebującym, - umiejętność obsługi komputera 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsze dokształcanie się na kursach specjalistycznych, - rozpoczęcie samodzielnej działalności gospodarczej, - kontynuowanie nauki na studiach
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - strach przed podejmowaniem samodzielnych decyzji, - niskie wyniki nauczania z przedmiotów, - brak znajomości języka umożliwiającego płynną rozmowę, - brak pozytywnych nawyków takich jak punktualność, sumienność i zaradność 	<ul style="list-style-type: none"> - nie ma motywacji do podjęcia pracy ze strony otoczenia „mało płacą”, - wysokie bezrobocie wśród młodzieży, - brak wsparcia państwa przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej

2. Nauczyciele uczący w klasach technikum.

2.1 Współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy.

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - częsta współpraca z lokalnymi zakładami pracy, - organizowanie wycieczek tematycznych, - wyjazdy uczniów na praktyki letnie do hoteli, - duży współczynnik zatrudnienia absolwentów, - organizowanie praktyk miesięcznych w zakładach pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - promocja szkoły na zewnątrz przez kontakty z firmami i zakładami, - wymiana doświadczeń z pracodawcami, - promowanie najlepszych uczniów w zawodzie, - zwiększanie zakresu współpracy poprzez zapraszanie pracodawców na konkursy związane z zawodem
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczający zakres współpracy z przedsiębiorstwami, - zakres współpracy jest ograniczony 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie zainteresowania współpracą ze szkołą przez pracodawców, - bierność uczniów,

- częściowa zbieżność pomiędzy wymaganiami rynku pracy a umiejętnościami absolwentów, - słaba współpraca z rodzicami	- wzrost bezrobocia wśród mieszkańców
---	---------------------------------------

2.2 Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
- znajomość przez nauczycieli wymagań egzaminacyjnych z przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, - udział nauczycieli w pracach komisji egzaminacyjnych, - przeprowadzanie wspólnych spotkań komisji przedmiotowych i zawodowych w celu podniesienia jakości kształcenia	- większa wymiana informacji o trudnościach w nauce poszczególnych uczniów pomiędzy nauczycielami, - wprowadzanie aktywnych metod pracy w celu korelacji ćwiczenia poszczególnych umiejętności, - wspólna kontrola frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
- przestarzałe pomoce dydaktyczne w pracowniach przedmiotowych, - małe wykorzystanie pracowni komputerowych na przedmiotach ogólnokształcących, - rzadkie rozmowy między nauczycielami związane z KK., - konieczność wyrównywania braków wiedzy z gimnazjum	- brak zainteresowania rozwojem zawodowym nauczycieli, - zanik współpracy z rodzicami w kontroli frekwencji, - brak jakichkolwiek zainteresowań u większości uczniów, - nauczyciele mało efektywnie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe, brak motywacji finansowej

2.3 Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów Szkoły

SILNE STRONY	SZANSE
- coraz większy udział uczniów w konkursach i olimpiadach, - uznanie w środowisku lokalnym kwalifikacji zawodowych, - uczniowie odnajdują się na rynku pracy	- udział w wyjazdach szkoleniowych, - kontynuowanie nauki na wyższych uczelniach, - uzyskiwanie dodatkowych kwalifikacji, - zapraszanie do szkoły ludzi sukcesu
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
- wyposażenie pracowni nie odpowiada potrzebom kształcenia w zawodach, - brak systematycznego dofinansowania szkoleń	- wzrost patologii wśród młodzieży, - brak możliwości doposażenia pracowni kierunkowych,

dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, - za mała dynamika zmian związanych z dostosowaniem nauczanych do potrzeb rynku	- pogarszająca się sytuacja materialna rodzin uczniów
--	---

2.4 Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - aktualizacja celów kształcenia do realiów i możliwości uczniów, - systematyczna praca związana z kształtowaniem przedsiębiorczości i zaradności, - wprowadzanie nowych aktywnych metod nauczania, - dobre relacje uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic, - nauczyciele opracowują, konstruują zadania egzaminacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć otwartych z wykorzystaniem prezentacji, filmów i programów komputerowych, - wyjazdy na obozy naukowe, - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych związanych z zainteresowaniami uczniów, - aktywna współpraca między nauczycielami i rodzicami
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - niechęć uczniów do bardziej aktywnych metod pracy, - niewystarczające wyposażenie pracowni przyrodniczo- technicznych, - mała atrakcyjność zajęć przyrodniczo – technicznych, - brak dostępu do pracowni w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie trudności z zachęceniem uczniów do pracy twórczej, - lekceważący stosunek do nauki, - brak zrozumienia ze strony rodziców w problemach wychowawczych, - brak skutecznego systemu wynagradzania za pracę z uczniami trudnymi, sprawiającymi problemy wychowawcze

2.5 Charakterystyka uczniów

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - umiejętność posługiwania się komputerem, - umiejętność wyszukiwania informacji, - dobre przygotowanie zawodowe, - wysoki wskaźnik zdawania egzaminu maturalnego, - wiara we własne siły, - dobre wychowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuowanie nauki, - dokończanie się w kierunkach zawodowych poszukiwanych na rynku pracy, - uzyskanie dyplomu zawodowego potwierdza kwalifikacje do wykonywania zawodu
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - niskie oceny z przedmiotów zawodowych, - brak umiejętności płynnego komunikowania się 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie aspiracji do osiągania sukcesów zawodowych,

<p>w języku obcym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wykorzystywania umiejętności nabytych w szkole w życiu codziennym i zawodowym - spóźnianie się, brak konsekwencji w działaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - osiąganie tylko wymagań minimalnych umożliwiających otrzymanie promocji, - zmniejszająca się perspektywa znalezienia ciekawej pracy w wyuczonym zawodzie
--	---

3. Pracodawcy.

3.1 Współpraca Szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - dobre przygotowanie uczniów do pracy, - dobre kontakty pomiędzy nauczycielami i pracodawcami 	<ul style="list-style-type: none"> - dopasowanie kierunków kształcenia do warunków pracy, - zatrudnienie absolwentów
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - treści nauczania odbiegają od aktualnych potrzeb rynku pracy, - brak możliwości zatrudnienia wszystkich absolwentów w wyuczonym zawodzie 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszająca się ilość zakładów pracy chcących przyjmować uczniów na praktyki, - wzrost bezrobocia w regionie, - brak dofinansowania dla nowo tworzonych stanowisk pracy

3.2 Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych do kształcenia zawodowego, - adaptacja nowych technologii do programów szkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczanie języków obcych na dobrym poziomie
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - słabe umiejętności czytania ze zrozumieniem np. instrukcji technicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszająca się ilość młodych nauczycieli uczących zawodu

3.3 Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów Szkoły

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - zainteresowanie ze strony uczniów nowinkami technicznymi, - łatwość przyswajania zasad obsługi nowych maszyn, - zaangażowanie w nowe projekty 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsze dokończanie się i zdobywanie uprawnień, - wyjazdy na szkolenia organizowane przez firmy, celem zapoznania się z możliwościami ich produktów, zastosowaniem

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
- brak wyrobionych nawyków takich jak punktualność, dbanie o porządek w miejscu pracy, przestrzeganie BHP	- nie spełnienie oczekiwań finansowych pracowników, - brak szacunku do cudzej własności (narzędzia, maszyny)

3.4 Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania Kompetencji Kluczowych

SILNE STRONY	SZANSE
-----	-----
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
-----	-----

3.5 Charakterystyka uczniów

SILNE STRONY	SZANSE
- rozwinięte umiejętności informatyczne, - znajomość języków obcych, - zaangażowanie do pracy	- pogłębianie wiedzy zawodowej, - wzrost płac w przypadku zwiększenia kwalifikacji zawodowych
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
- mała dyscyplina pracy	- brak aspiracji do rozwoju zawodowego, - rozbieżność między oczekiwaniami absolwenta a oczekiwaniami pracodawcy